JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Zaturdag 18 Maart.** **N°. 22.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 10 Januarij 1854 no. 75 zijn benoemd tot onderwijzers van den 3 rang voor de dienst in Nederl. Indie: *J. A. Immink*, onderwijzer eener bijzondere school te Nijmegen. *J. A. P. de Visser*, hulp-onderwijzer te Voorburg. *A. Kommissaris*, hulp-onderwijzer te Schoonhoven. *J. K. van Dijk*, ondermeester te Bergen op Zoom. *A. Reeders*, ondermeester te Haastrecht. *C. L. Plasberg*, hulp-onderwijzer te Velp.

Bij Koninklijk besluit van 20 Januarij 1854 no. 72 is aan den heer *P. van Rees*, resident van Batavia, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van het legioen van eer, hem door den Keizer der Franschen geschonken.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot lid in de weeskamer te Batavia, *J. Boshouwer*, thans directeur der Posterijen te Batavia.

Marine-Departement.

Gepensioneerd:

De eervol uit 's lands dienst ontslagen kapitein-ter-zee *J. N. Olijve*, van het sedentaire zeewezen, laatstelijk haven- en ekwipagemeester te Batavia, en superintendent van het maritiem etablissement op Onrust.

Definitief Benoemd:

Tot directeur van het marine établissement op het eiland Onrust, onder toekenning van den rang van kapitein-luitenant-ter-zee bij het Indische sedentaire zeewezen, de uit het vaste korps zee-officieren der Nederlaadsche marine eervol ontslagen luitenant-ter-zee der 1 klasse *N.* baron *Gansneb* genaamd *Tengnagel*, adjudant van den Gouverneur-Generaal, thans belast met de waarneming van die betrekking.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Woensdag 29 Maart. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:
a. De pakketten voor [illegible] vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.
b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur. Zie *Java-Bode* van 21 Januarij, No. 6.

De resident van Batavia zal op Zaturdag 25 dezer, des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen kantore, eene uitbesteding bij den afslag houden voor de ontlossing, slooping en overbrenging naar 's lands houtstapelplaats te Batavia, van de gedurende het loopende jaar van Grissee binnenboords en per vlot te dezer reede aan te voeren gouvernements houtwerken.

Nagelaten Boedels.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Samarangsche Boedelkamer te Tagal, *Lim Hobeng*.

Vendutien.

Op Maandag 20 Maart, tegen 4% vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Dingsdag en Woensdag 21 en 22 Maart. ten huize van den heer *G. Saermondt*, op Cramat, wegens vertrek, door *John Pryce & Co.*

Op Donderdag 23 Maart, voor de pakhuizen van wijlen den chinees *Gouw Kangsoei* op de Groote Rivier naast de Factorij.

Op Vrijdag 24 Maart, tegen 4% vendusalaris voor het commissiehuis van *Voute & Jacobsen* op de Groote Rivier.

Vertrekkende Personen.

Cops. — *F. Puche.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 9den tot en met den 16den Maart 1854

MARINE HOTEL. *F. Hugenholtz*, van Pontianak. — *A. Salm*, van Nederland. — *H. Boeken*, van idem. — *J. Tromp*, van Singapore. — *S. H. Beelaerts*, van Padang. — *W. S. Holtz van der Sloot*, van idem. — Jkhr. *E. de Gijselaar*, van de reede. — *Mariouw*, van idem. — *A. C. Vreede*, van idem. — *P. H. Fromberg*, van Buitenzorg. — *G. W. T. Moeth*, van de reede. — *C. S. Wildanger en familie*, van Samarang. — *S. E. Verhulst*, van idem. — *V. O. de Meijer*, van de reede. — *Lehman*, van idem. — *S. B. A. de Jong*, van idem. — *de Neree*, van Palembang. — *D. Kuijper*, van Samarang. — *D. Meinders*, uit het hospitaal. — *A. Lutzeler*, van idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *F. D. Baudits en zoon*, van Isabella. — *W. Looij*, van Singapore. — *L. Hue*, van Launusten. — *J. Henning*, van Sydney. — *W. van Tuerein*. van de reede. — *W. H. de Boer*, van idem. — *P. Kisters*, van idem. — *G. J. C. Reeders*, van idem. — *F. J. G. A. Smeets*, van idem. — *R. van Vierhouten*, van idem. — *J. van Loenen*, van King George Town. — *L. van Wagtendonck*, van Buitenzorg. — *J. P. Overda*, van Melbourne.

HOTEL WILLEM II. Mevrouw *de Ruijter*, van Samarang. — *B. A. Godefroij*, uit het hospitaal. — *J. V. Ahrensmann*, van de reede. — *P. Courier dit Dubikart*, van idem. — *H. M. van Rijssen*, van Tjiandjoer.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *F. Puche*, van Soerabaya. — *Van der Hoeven*, van Samarang. — *L. J. Bliss*, van Onrust. — *H. H. J. Hunter*, van idem. — *D. B. Macomb*, van idem. — *B. Kennon*, van de Oost. — *G. H. Ritchie*, van idem. — *J. H. Carter* van idem. — *Samuel Potts*, van idem. — *B. Hamilton*, van idem. — *N. Callins*, van idem. — *G. Alexander*, van Onrust. — *E. Lawton*, van idem. — *W. King Bridge*, van idem. — *W. Lambert*, van Melbourne. — *A. Blanchard*, van Australien. — *E. Faillard*, van Sydney. — *H. K. Abresch* van Padang. — *J. C. A. van Haeften*, van de reede. — *J. H. Rumel*, van Straat Gaspard. — baron *van Tuijll van Serooskerken*, van Billiton. — *J. Gezelschap*, van Batavia.

JAVA HOTEL. *F. H. Woeste*. van de reede. — *Quack*, van Meester-Cornelis. — *Van Elk*, van Magelan. — *M. van Daalen*, van de reede.

Advertentiën.

Getrouwd:
JAN BENEDICTUS GROENEWALD
met
NEELTJE ABRAHAMS.
GOENOENG-SAHARIE, 16 *Maart* 1854. (354)

Bevallen van een ZOON, *Louisa Jacometti*, Echtgenoot van
(334) J. W. RUDOLPH.
Batavia, 12 Maart 1854.

Op de Vendutie van den 20sten Maart zullen alsnog worden verkocht:
100 Vaatjes Loodwit,
min of meer beschadigd.
(344) JOHN PRYCE & Co.

Op de vendutie van Vrijdag 24 dezer bij de ondergeteekenden, zullen mede worden verkocht:
Een Span Zwarte, pas aangebragte
Battak Paarden,
benevens
70 Stuks Preanger Paarden.
(349) VOUTE & JACOBSEN.

VENDUTIE
op Vrijdag den 24 Maart 1854,
in het Gebouw der Tentoonstelling, door *John Pryce & Co.*, van diverse voorwerpen welke op de Vendutie van den 17den Maart niet verkocht hebben kunnen worden. (357)

De ondergeteekenden hebben ten Verkoop ontvangen:
Een prachtig bewerkt Ameublement. bestaande uit
Een Canapé.
Twee Cleopatra's.
Twee groote Fauteuils.
Twaalf Stoelen.
Een Tabouret.
Bekleed met zwaar gebloemd, geel Satijn Damast.
(355) GEBR. ROSELJE & Co.

Ten gevolge van overlijden,
zal op een nader te bepalen dag, met het contract voor den grond, publiek worden verkocht, de met
voordeel werkende Steenbakkerij
van wijlen den heer *A. van Swieten*, gelegen te Tjililitan, aan de rivier, in de ommelanden van Batavia, en zulks met volledigen inventaris, bestaande in ovens, loodsen, karbouwen, praauwen, woning en boedjangswoningen; benevens eene hoeveelheid van p. m. 300,000 gebakken en 300,000 ongebakken metselsteenen, alsmede pannen, vloersteenen, brandhout, enz.
Deze bakkerij is intusschen uit de hand te koop. Informatien zijn te verkrijgen bij den heer *P. van Swieten*, op Cramat. (336)

AMERIKAANSCH MEEL,
in Blikken, bij
(342) VAN RIET & TER GOUW.

En Vente chez les Soussignés,
la cargaison du navire français
„Atrato," composée de:
Vins de Bordeaux, en barriques.
» » » Margaux et St. Julien, en caisses de 4 douzaines.
Vins de Champagne, en bouteilles et demi-bouteilles.
» » Muscat Lunel.
Cognac, en barriques.
Vieux Cognac, en caisse d'une douzaine.
Old Champagne Cognac, en caisses d'une douzaine.
Vinaigre blanc.
Huile d'Olive.
Bouchons.
Prunes d'Ente.
Fruits au Jus.
» à l'Eau de Vie.
Sirops de Conserves.
Marmelades et Gelées de Fruits.
Services à Thé, en porcelaine blanche et décorée.
Services de Table » » » pour 16, 24 et 36 personnes.
Glaces encadrées.
Gravures.
Lampes Modérateurs.
Tapis de Tournay.
Draps de Sedan.
Satins de Laine.
Draps de Billard.
Nouveautés pour Pantalons.
Pendules de Paris.
Orfévrerie, etc., etc.
(340) DUCOMMUN & BORNAND.

MEUBLES DE BRUXELLES
et
Pianos Berden,
chez
(339) DUCOMMUN & BORNAND.

Dadelijk te aanvaarden, een Tuinland op Moeara Karang, met 2 groote vischvijvers, waarin zich p. m. 2500 visschen *Bandan* bevinden, bebouwd met een nieuw bamboezen huis, met inventaris en benoodigde gereedschappen. Te bevragen bij den ondergeteekende
RADJIEDIEN BOEZOEK,
(335) op Pandjaringan.

ESTHER. (*vervolg*).

II. DE VLEKKEN DER ZON.

In eene der hooggewelfde zalen van het Krakauer slot, welker muren gedeeltelijk onzigtbaar waren door de groote met staatsregisters opgevulde kassen, en ten deele met de beeldtenissen der vorstelijke familie prijkten, zat Koning *Kasimir* in een' breeden, eiken, met rood fluweel bekleeden stoel, voor eene lange, met een groen laken overdekte tafel, op welke een elpenbeenen crusifix en het wetboek lagen. Het laatste bevatte zoowel al de door hem zelven uitgevaardigde wetten, als die, welke hij bijeen verzameld en op de Wischlitzer vergadering, den 5 Mei 1347, had laten bekrachtigen. Op hoopen lagen de kaarten van Polen en Europa, en van de door den Koning gebouwde steden en sloten, door elkander. Op twee zware zilveren kandelaars brandden even zoo veel dikke, gele waskaarsen. Op eenigen afstand van de tafel zat de Pauselijke Legaat, *Peter*, Bisschop van Veletri, en achter hem, op eene rei, de drie geheimraden des Konings: de Krakauer Castellan *Spytek*, de Melsztynes W o j e w o d e *Jasick* en de Sandomirsche voorsnijder *Nicolaas Wierzynek*. De Koning droeg een wit zijden zupan (*) met een' gouden gordel, terwijl een grijze, met goud gestikte mantel over zijne schouders hing. De Pauselijke Legaat droeg een gewaad van violetkleurige zijde, en de drie raadsheeren waren zoo rijk uitgedost, als het slechts met mogelijkheid aan onderdanen, in bijzijn van hunnen heer betaamt. Zij droegen zijden zupans, kostbare Perzische gordels en fluweelen polsrokken met diamanten en robijnen bezet. Hunne kromme sabels waren met goud en edelgesteenten rijkelijk versierd, en elk hunner had eene gouden ketting om den hals, met een medaillon van het zelfde metaal, waarop het borstbeeld prijkte van *Kasimir's* vader, Koning *Wladislaus Lokietek*. Zij waren ontboden geworden om tegenwoordig te zijn bij de onderhandeling over belangrijke staatsaangelegenheden tusschen den koning en den Legaat.

»Koning!'' zoo begon de Bisschop; »de Heilige Vader, het opperhoofd der Roomsche kerk en alle Christenvorsten bewonderen en prijzen uwe grootheid en uwe deugden, maar zien tevens met bezorgheid neder op het lot van uw rijk. Gij hebt Polen groot en beroemd gemaakt, de afvallige provinciën heroverd en deszelfs noordelijke en westelijke grenzen veilig gemaakt; gij hebt Polen met steden en kasteelen versierd en het wetten gegeven, of wat meer zegt, het genoodzaakt uwe wetten te eerbiedigen; gij hebt wetenschappen ingevoerd, den handel opgebeurd en de Vorsten van Europa het eerste voorbeeld gegeven tot onderdrukking van den overmoed der Leenheeren, die gij gedwongen hebt uwe bevelen en de besluiten der geregtshoven te gehoorzamen. De gewapende vagebonden, die in gansch Europa handel en nijverheid met schrik vervulden, hebt gij verdelgd. Uwe tijdgenooten noemen u d e n g r o o t e, maar wat zal er na uwen dood van uw rijk worden? bedenk, doorluchtige Vorst! gij zijt de laatste telg der beroemde Piasten en hebt geen' wettigen mannelijken opvolger!''

Kasimir schudde het hoofd, sloeg met de hand op het wetboek en zeide: »Dit zijn mijne navolgers!'' — »Maar,'' hernam *Spytek*, »de wetten zijn stom in de hand der zwakken. Uw erfgenaam, de zoon uwer zuster, *Lodewijk van Hongarijen*, is in dat land geboren en opgevoed; van de eerste indrukken die wij ontvangen, hangen al onze volgende denk- en handelwijzen af; hij bemint de Polen niet en zal altijd het welzijn van zijn vaderland voor het onze trekken.''

»Voedt achting voor de wet, eert uwen Koning en bemint hem als uw' vader, dan zal ook hij u lief hebben als zijne kinderen!'' antwoordde *Kasimir*. »Maar,'' zeide *Wierzynek*, »waarom wilt gij dan toch uw Koningrijk in onzekerheid laten over deszelfs toekomstig lot? Gij zijt het een weldoener in uw leven geweest, o. wees dit ook na uwen dood!'' — »Terwijl ik voor het tegenwoordige arbeidde, heb ik voor het toekomende gezorgd; »was het antwoord des Konings. »Onze da-

(*) Zupan is waarschijnlijk de oudste Poolsche volksdragt, even als de Kontusch denkelijk van de Turken of Tartaren is overgenomen.

den," vervolgde hij, »gelijken de zaadkorrels; zij leveren betere vruchten op wanneer de boom rijp is; wat mij betreft, ik heb maar gezaaid." — »Doch," voegde de Legaat er bij, »wanneer de hand van een verstandig tuinman zulk een' boom niet tegen vorst en storm beveiligt, dan moet hij omkomen — en dit is het einde van vele ondernemingen, die begonnen werden!"

Nu heerschte er eenige oogenblikken eene diepe stilte, totdat de Legaat andermaal het woord nam, »De Paus" zeide hij, »bewilligt in eene scheiding van de Koningin *Adelaide*, en zelfs haar vader, de Landgraaf van Hessen, schikt zich naar de wenschen van Zijne Heiligheid en is er niet tegen. Kies u uit de Koninginnen en Prinsessen eene gemalin, die gij uwer waardig keurt, en God zal u met een' opvolger zegenen; gij zijt nu nog in de kracht uwer jaren, en in den bloei uwer gezondheid."

Op deze woorden vielen de drie Magnaten den Koning te voet, en *Jasick van Melsztyn* riep: »Allergenadigste heer! wij smeeken in naam van het vaderland, in naam van uw geliefkoosd volk!"

»Staat op, vrienden!" zeide *Kasimir*, »gij martelt mij met uwen ijver; want gij weet niet welk eene opoffering gij van mij vergt." — Zij stonden zwijgend en met nedergeslagene oogen op. »Koning!" zoo begon de Bisschop, terwijl hij het crucifix in de hand nam, »in de naam der kerk durf ik de waarheid spreken voor uw aangezigt: Uwe liefde voor de Jodin *Esther* bevlekt uwen roem, vervult het hart van den Paus met droefheid en sterkt de trotschheid uwer vijanden. Welk lot wacht uwe door haar opgevoed wordende zonen *Nimira* en *Pelka*? Wat zal er van uwe dochters worden, die, hetgeen ik bijna niet gelooven kan, in de dwaalbegrippen van het Jodendom worden grootgebragt? O God! de dochters van *Kasimir* den groote zullen Jodinnen zijn!.... Het bloed der Piasten vermengd dat van het verachte volk! Koning! vergeef den dienaar der kerk zijnen ijver; belangstelling en bezorgdheid voor uw geluk zijn mijne drijfveêren en ook die van hem, die mij herwaarts zendt. Verbreek die verachtelijke banden; vertrouw uwe kinderen aan de zorg van den Heiligen Vader; dan zullen zij in den schoot der kerk de dwalingen des vaders reinigen en *Esther* zal in Rome eene veilige schuilplaats vinden!"

»Genoeg!" riep de Koning en stond tegelijk van zijne zitplaats op. Een donker rood bedekte zijn gansche gelaat en zijne blikken verrieden den inwendigen storm, doch hij bedwong zijne gramschap en zeide: »Ik vereer den Heiligen Vader en dank hem voor zijne bezorgheid, voor het welzijn van mij en mijn rijk; maar God alleen zal mijn huiselijk leven rigten, even als de nakomelingschap mijne daden. Met hart en ziel leg ik mij onafgebroken op het geluk mijner onderdanen toe en op het behouden van den vrede met alle Christenvorsten. Maar moet ik dan de eenige zijn die van het genot van alle aardsche vreugde verstoken is? In mijn hart, dat van menschenliefde blaakt, is ook een plaatsje ledig gebleven voor mijn eigen geluk. Dit heeft *Esther* aangevuld, mijne liefde voor haar gaat al mijne krachten te boven en geene aardsche magt is in staat haar uit mijn hart te verdringen".... Bij deze woorden hield hij stil. »Koning!" riep de Bisschop, »Aan de zon gelijk, blinkt gij uit boven al de tegenwoordige Vorsten; waarom wilt gij au niet van achter de eenige wolk die u beschaduwt te voorschijn treden?" — »Ook de Zon heeft hare vlekken," zeide *Kasimir* en verliet de zaal.

»Ook helden bezitten menschelijke swakheden," seide *Spijtek* treurig, terwijl hij zijne tranen afdroogde. De legaat en de raadsheeren gingen zwijgend uit een."

III. DE GRAAF EENER GROOTE ZIEL.

»Boven de hoofddeur der kathedrale Kerk hing, voor het beeld der Moeder Gods, in eene groote met zilver ingevatte lantaren, eene eeuwige lamp, welke een flaauw schijnsel op de omringende voorwerpen wierp. Reeds waren alle huizen in Krakau gesloten en hadden de inwoners zich ter ruste begeven; alleen hier stonden nog twee mannen, een Armeniër en een Pool, fluisterend met elkander te praten".

P o o l. Maar kunt gij dan niet tot morgen wachten? De toegang tot hem is zeer gemakkelijk. Hij ontvangt

BATAVIA

Donderdag den 16den dezer heeft de eerste zitting plaats gehad van de Directie der onlangs opgerigte Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid, waarvan wij melding maakten in ons nommer 85 van 26 Oct. 1854.

Deze Directie, bestaande uit de te Batavia gevestigde leden der Commissie voor de Tentoonstelling, heeft uit haar midden gekozen tot president, den heer *J. D. Schiff*. tot vice-president, den heer *C. A. Granpré Molière*, tot thesaurier, den heer *A. A. Reed*, tot secretaris, den heer *E. Netscher*, tot directeur van het op te rigten Museum, den heer *P. J. Maier*, tot hoofd-redacteur van het Tijdschrift voor Nijverheid dr. *P. Bleeker.*

Reeds bij deze eerste zitting der Directie werd een aantal personen, die zich daartoe hadden aangemeld. als gewone leden der Maatschappij aangenomen. zoodat men met grond mag verwachten, dat ook deze zoo nuttige inrigting eene algemeene deelneming staat te wachten.

— Op gisteren is in een karbouwgat in het midden der Sawas, nabij de kampong Kedaun, (boven Karet, ommelanden van Batavia) gevonden het lijkje van een pas geboren kind, reeds in een ontbonden staat. Het hoofdje en een der armpjes ontbraken bijna geheel en men veronderstelt dat die door de visschen of andere dieren zijn verslonden.

— Op den 17 is op de reede alhier aangekomen het Nederlandsch koopvaardijschip *de Zes Gezusters*, kapitein *Ruhaak*, aan boord hebbende een detachement suppletie troepen, sterk 130 onderofficieren en manschappen, gekommandeerd door den van verlof naar Nederland terugkeerenden ritmeester der O. I. kavallerie *van Bell*, de medegeleiders zijn de 2de luitenants der infanterie *van Oordt* en *Ruempol* en de officieren van gezondheid der 3de klasse, *Diepebroek*, *Wethmer*, *de Jeeges* en *Zijnenwartel.*

Zoo als wij vernemen zullen die troepen nog heden ontschepen.

ENGELAND.

De *Express* van Londen deelt mede, dat het gouvernement tegenbevel heeft gegeven omtrent de inscheping der 21ste en 63ste regimenten, naar de Kaap de Goede Hoop bestemd.

Portsmouth, 6 Jan. Voortdurend heerscht alhier de grootste werkzaamheid en de, eenige dagen geleden door de admiraliteit gegeven bevelen tot bewapening van de oorlogschepen, die naar de Perzische golf bestemd zijn, werden met den meesten ijver ten uitvoer gebragt.

Liverpool, 5 Jan. Sedert 1842 heeft hier niet zulk een strengen winter dan thans plaats gehad. De sneeuw onderschept alle gemeenschap. De treinen van Londen komen zeer laat aan. Eene dame, die haar verloofde wachtte om heden te trouwen, heeft een telegrafisch berigt ontvangen, haar mededeelende, dat hij door de sneeuw te Stafford geblokkeerd is. Ook loopen er geruchten omtrent ongelukken op de spoorwegen voorgevallen.

— Bij ontstentenis van handelsberigten hebben de op de beurs verzamelde kooplieden een gevecht met sneeuwballen ondernomen, dat een zeer oproerig einde gehad heeft. De katoenhandelaren vormden de eene, de makelaars de andere partij en de aanvallen werden zoo woedend, dat de policie tusschen beide moest komen. Maar de strijdenden beweerden, dat zij op *hun* terrein waren en de veldslag duurde voort. Toen deed het hoofd der policie enigen gevangen nemen en sommige kooplieden werden naar de wacht gebragt, maar de overigen wreekten zich dadelijk en overlaadden de policie met een hagelbui van sneeuwballen. Het hoofd der policie wilde de leeszaal binnentreden om de menigte aan te spreken, doch werd daaruit verdreven en genoodzaakt de gevangene strijders, wier namen opgeschreven werden, in vrijheid te stellen.

— De Engelsche dagbladen houden zich met eene daadzaak bezig, waaraan in Engeland veel gewigt gehecht wordt en wel over de meer of mindere werkdadige inmenging van prins *Albert* in de staatszaken. De *Morning Advertiser* deelt mede, dat die kwestie voor het parlement gebragt zal worden, dadelijk na de opening van zijne volgende zitting.

— Een brief van Malta van 9 Jan. berigt dat zich in die haven verscheidene Engelsche handelsvaartuigen bevonden, bestemd om naar Varna te stevenen en wapenen en ammunitie, in Engeland voor het leger van *Oemar Pacha* aangekocht, derwaarts over te brengen.

BELGIE.

Antwerpen. 9 Jan. De maatregelen door het bestuur van den Spoorweg genomen, om den aanvoer van steenkolen te bespoedigen, werken zeer gunstig. De aanbrengsten zijn talrijk, doch zonder de hulp der artilleriepaarden, zou het moeijelijk zijn om den vervoer binnen de stad te bewerkstelligen. Wij achten ons gelukkig op nieuw gewag te kunnen maken van de diensten, die het 4de regiment artillerie in deze omstandigheid bewijst, hebbende deszelfs paarden op de loffelijkste en belanglooste wijze ter beschikking van den handel gesteld, ten einde het vervoeren der steenkolen van den spoorweg naar de pakhuizen en fabrieken te bespoedigen en gemakkelijk te maken.

— Men schrijft uit het kanton van Eghézée aan de *l'Ami de l'ordre* te Namen:

Een jonge deern van Lierna, met eene bijna mannelijke kracht en vastberadenheid begaafd, kwam den 10den dezer van Walhain-Saint-Paul terug, twee pakjes dragende, het een met saucijsen en het andere met koopwaren voor haren meester bestemd. Digt bij de hoeve van Coninsart, gemeente Thirenbais-Saint-Frond, werd zij door een persoon, dien zij voor een bedelaar hield, aangesproken, haar op een ruwen toon vragende of zij niets eetbaars voor hem had. De meid bood hem twee appelen aan, maar de voorgewende bedelaar, die waarschijnlijk een fijnen neus had en de saucijzen reeds op een eerbiedwaardigen afstand had geroken, antwoordde dat die niet genoegzaam waren. De meid begreep dat er met een dergelijken tegenstander niet veel te praten viel, en ging er dus toe over om hem het pakje met saucijsen toe te reiken. Maar naauwelijks had zij dit gedaan, of zij kreeg met een stok een slag op den arm om haar het pak met koopwaren te doen loslaten. Doch nu werd de meid woedend en eer hij er om dacht, gaf zij den aanrander een duchtigen trap tegen den buik, zoodat hij achterover tuimelde, vergat niet hem de saucijsen weder af te nemen en deed die handeling ten overvloede vergezeld gaan van een fikschen klap met hare parapluye om zijne ooren. Dat alles geschiedde in een oogenblik en alvorens de aanrander weer op zijne beenen stond, was de moedige meid reeds uit het gezigt.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 Jan. De graaf *de Peyronnet*, gewezen grootzegelbewaarder onder *Lodewijk XVIII* en minister van *Karel X* tijdens de beruchte Julijbesluiten, is in zijn kasteel van Mont-Ferrand in de Gironde overleden.

Parijs, 7 Jan. De zoo beruchte, zich noemende prins van *Gonzague*, *Mantoua*, enz., eigenlijk genaamd *Marzinowski*, tot 5 jaren gevangenis en 3000 fr. boete veroordeeld, heeft, naar men zegt, bij keizerlijk besluit van 1 Jan., gratie gekregen. Volgens dat zelfde gerucht, zou die persoon naar Engeland vertrekken, van waar hij zich naar het hof van Rome zal begeven, overtuigd als hij is, naar zijn zeggen, van daar een voortreffelijk onthaal te zullen ondervinden.

— De *Echo van Havre* deelt mede, dat een jager dier stad, een in ons land zeer zeldzamen vogel geschoten heeft, die, volgens de natuurlijke geschiedenis, den Europeschen trapgans genaamd en in Zweden veel aangetroffen wordt. Die vogel is voortreffelijk om te eten. Zijne borst en vleugelen leveren gedeelten op die in smaak evenaren met het hoen, den patrijs, de eend, het konijn, het lam, den os en het schaap op ziltige weilanden grazende. Zijne vlugt beslaat meer dan 5 voeten, hij weegt 10 ℔ en zijne poten zijn breeder dan de grootste hand. Die vogel was nog niet koud toen er te Havre reeds een twist ontstond onder de restaurateurs, die hem voor de keuken wilden hebben en de natuurkundigen, die het voornemen koesteren om hem op te zetten. De eersten kwamen met hunne hakmessen, de laatsten met hunne historiës aanloopen. en tot op dit oogenblik heeft de jager, die hem geschoten heeft, nog niet tusschen beide gekozen. Het is te hopen dat hij de driften der aanzoekers zal kunnen temperen en die zaak beëindigt, zonder dat er een natuurkundige aan het spit gebraden of een kok opgezet wordt.

Parijs. 8 Jan. »De oorlog met Rusland, ofschoon nog niet uitgebroken, echter meer dan waarschijnlijk op handen, wordt door de voorstanders der Bourbonsche vereeniging zeer gunstig opgenomen. Het is dan ook niet te verwonderen, dat er van de zijde dier partij allerlei geruchten in omloop worden gebragt. Zoo wordt onder anderen verhaald dat de hereeniging der beide takken van de Bourbons in de maand Maart te Claremont zal plaats hebben, in welken tusschentijd men de toetreding van de hertogin van Orleans hoopt te erlangen. Men spreekt over het ministerie dier partij, even als of het reeds bestond.

Rijssel, 5 Jan. De echtgenooten *Guy*, in deze stad wonende, werden na het nuttigen van een boterham, voor al de man, van hevige buikpijnen overvallen. De geneesheer *Capon*, verwittigd, bespeurde alle kenteekenen van vergiftiging en diende den lijders tegenvergif toe. Naar de oorzaak van dat ongeval zoekende, zoo ontdekte de geneesheer dat het stuk boter, waarvan de lijders gebruik gemaakt hadden om hun brood te besmeren, op zekere plaatsen eene groenachtige kleur had. Hij sneed er een stuk af en vond in het midden 2 *centen*. Die koperstukken, gedurende het bereiden der boter bij toeval daarin gevallen, hadden eene genoegzame hoeveelheid Spaansch groen afgescheiden om het nuttigen daarvan uiterst gevaarlijk te maken.

— Men leest in de *Memorial Bordelais* van 5 Jan.:

Een jong mensch met een gewast linnen pet op, gewikkeld in een mantel van Caoutchouc, trad eene ver-

---

en hoort ieder aan; ook gij kunt hem dan uwe belangen voordragen.

Armeniër. Ik heb uitdrukkelijk bevel, dezen brief aan den Koning alleen, en niet in tegenwoordigheid der Senatoren te overhandigen. verstaat ge mij? Het geldt hier zijn persoonlijk geluk, en ik kan geen oogenblik meer wachten; — ik brand van ongeduld.

Pool. Hoe kan u des Konings welzijn zoo zeer ter harte gaan, daar gij zegt hem volstrekt te niet kennen of nooit gezien te hebben?

Armeniër. Ik ken hem uit zijne daden. Het is de weldoener mijns volks. Hij heeft ons het burgerregt in Polen geschonken en ons veroorloofd onze Godsdienst onbeperkt uit te oefenen; hij heeft ons met Koninklijke privilegiën begiftigd en beschermt onzen handel tegen het overmoedig roofgespuis, verstaat gij? Het geldt hier zijn persoonlijk geluk.

Pool. Nu, dan moet gij hem hier opwachten; hij komt zonder twijfel langs dezen weg. Ik zal u zeggen waaraan gij hem kennen kunt, luister: Hij is lang en sterk van persoon, heeft dik zwart kroeshaar, een' zwaren baard, een' gebogen' neus, stottert een weinig en draagt gewoonlijk een' grijzen met goud geborduurden mantel; onafscheidbaar van hem, voornamelijk als hij het slot zonder gevolg verlaat, is zijn lieveling *Kochan*, een mager manneken met een zwart uitzigt. En nu vaarwel! Ik kan niet langer hier blijven: want ik wil geen getuige van de geheimen mijns Konings zijn.

De Pool verwijderde zich. Een oogenblik daarna kwamen twee menschen den hoek om, en de Armeniër herkende bij het lantarenlicht den Koning. Toen deze genaderd was viel de Armeniër voor hem op de knie en hield den brief in de hoogte; *Kasimir* die hem bemerkte stond een' oogenblik in bedenking, doch zeide schielijk: »Nu niet, mijn zoon! nu heb ik geen tijd, doch zoo gij mij iets te verzoeken hebt kom dan morgen op het slot; daar zal ik u aanhooren." — »Doorluchtige Koning!" antwoordde de Armeniër, »ik heb niets te verzoeken: want gij voorkomt al onze wenschen, daar gij er steeds op bedacht zijt, het geluk uwer onderdanen te vergrooten. Deze brief is van een' uwer opregtste en getrouwste dienaars, van den Castellan van Random, *Sobieslaus Mascsuga*, die zich tegenwoordig in Lemberg bevindt. Hij heeft mij bevolen, denzelven zonder getuigen te overhandigen, terwijl hij zeide dat uw persoonlijk geluk op het spel stond." — De Koning nam den brief en zeide, zich tot zijn vertrouweling wendende: — »*Kochan!* hebt gij goud bij u? ik wil dezen kameraad voor zijn' ijver beloonen." — »Neen, Sire!" riep de Armeniër, »geld neem ik niet aan; de grootste belooning die ik genieten kan bestaat daarin, dat ik u, den weldoener mijns volks, van dienst heb kunnen zijn." — De Koning gebood hem op te staan en digter bij hem te komen; toen kuste hij hem het voorhoofd, en zeide: »vergeef het mij, dat ik u geld aangeboden heb. Hier is mijne hand; hoe is uw naam?" — »*Lazarus Araratow.*" — »Ik zal u niet vergeten," zeide *Kasimir*, »want voor edele bedrijven heb ik een uitmuntend geheugen, vaarwel!" — De Koning stak den brief bij zich en verdween.

Kort daarop klopte hij aan de deur van een bevallig huisje, hetwelk op een afgesproken teeken geopend werd. Een jeugdig dienstmeisje kwam hem in het voorhuis met eene lantaren te gemoet. »Waarom zoo laat?" vroeg zij. »Mevrouw heeft den ganschen avond geweend en ligt nog niet te bed." — »*Kasimir* klopte haar op de wangen en ging zonder te antwoorden den trap op, doch ziende dat *Kochan* beneden bleef, riep hij dezen dat hij hem zoude volgen; toen naderde hij zeer zachtkens de deur, opende dezelve voorzigtig en fluisterde: »Hoe gaat het, *Esther?*"

(*Wordt vervolgd.*)

tauratie in de straat Mantreo binnen en vroeg om een middagmaal. Hij bleef 3/4 uur aan tafel, at als iemand die tweemaal meer honger heeft dan een gewoon mensch, betaalde zijne vertering en vertrok. Naauwelijks waren 5 minuten verloopen of men zag hem weder binnentreden en zich aan tafel zetten. Hij bestelde op nieuw een middagmaal, niet minder overvloedig dan het vorige en vertrok na het zoo stil mogelijk opgepeuzeld te hebben.

De restaurateur stond verwonderd over die vraatzucht en riep al zijne mannelijke en vrouwelijke bedienden bijeen, om hen de heldendaden van dien onbekende te vertellen, toen deze voor de derde maal met de zelfde pet op en in den zelfden mantel gewikkeld, binnentrad. Hij liet zich weder een maal voorzetten, dat hij verslond even als of hij in twee dagen niets genuttigd had. De restaurateur liep bij zijne buren om het uit te schreeuwen en de knechts verzamelden zich om den eter, zagen hem voor een wonderdier aan, maar durfden hem niet aanspreken.

Men kan wel nagaan, dat de restaurateur bij het vertrek van den onbekende wenschte te weten, wat er van de zaak was. Hij volgde hem dan ook tot aan het koffijhuis van Bordeaux, waar hij binnentrad en zich naast twee andere personen plaatste, die aan eene tafel zaten, waarop drie kopjes koffij stonden. Deze beide personen geleken op hem, die naast hen plaats nam, gelijk twee droppels water op een derde en het raadsel werd den restaurateur opgelost, want zij deelden hem mede, dat zij *drielingbroeders* waren.

Alle drie reizen voor één handelshuis te Parijs, en kleeden zich op dezelfde wijze. In den hoogsten graad wekken zij de nieuwsgierigheid op van hen, die hen bij elkander zien, en ieder heeft den mond vol over hunne wonderbaarlijke gelijkheid en de poetsen, die zij ten gevolge dezer omstandigheid, den personen spelen, die hen voor de eerste maal ontmoeten.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 25 Dec. De regering gaat, met het oog op de gebeurtenissen, die zich voordoen, steeds voort hare toebereidselen te maken. In weerwil van den heerschzuchtigen toon in de mededeelingen van de zijde van Rusland, is er toch, naar men zegt, bepaald besloten om de ruimste onzijdigheid uit te oefenen en wat er ook gebeure, de vaart in de Sond voor de schepen van alle natiën zonder onderscheid vrij te houden.

— Uit eene goede bron vernemen wij, dat de Engelsche en Fransche kabinetten, na aan de hoven van Kopenhagen en Stockholm nadere ophelderingen omtrent de tusschen deze beide staten geslotene overeenkomst tot onzijdigheid gevraagd te hebben, daartegen geene bedenkingen hebben ingebragt, aangezien dat tractaat de oorlogvoerende partijen eene genoegzame vrijheid tot handelen overlaat. Het schijnt echter dat Engeland en Frankrijk willens zijn met die Scandinavische rijken onderhandelingen aan te knoopen, om ze over te halen tot het doen van speciale concessies ten hunnen behoeve.

Kopenhagen, 20 Jan. Het antwoord van Rusland op de verklaring der onzijdigheid van Denemarken is dezer dagen alhier aangekomen. Rusland weigert in die onzijdigheid toe te stemmen en verlangt dat Denemarken partij zal kiezen.

— In de [illegible] heeft de regering medegedeeld, dat zij het aanbieden van eene algemeene, voor het geheele rijk ingerigte constitutie tot betere tijden verdaagde, in de hoop dat de verbittering en vooroordeelen intusschen zullen bedaren.

ZWEDEN.

Stockholm, 20 Dec. Talrijke officieren en ingenieurs zijn van hier vertrokken, om de kusten van ons land op te nemen en alle militaire punten in staat van verdediging te stellen. Het algemeen gevoelen verzet zich van dag tot dag al meer en meer tegen de Russische staatkunde en Zweden heeft bepaald besloten deszelfs onzijdigheid met de wapenen te handhaven, indien zij geweldadig mogt worden aangetast.

— De koning heeft aan het comité der stenden, belast met het ontwerpen der verdedigingswerken van het land, gevraagd, dat hem een crediet van 580,814 rijksdaalders mogt worden toegestaan, en zulks zoo spoedig, dat de uitgaven, die dit ontwerpen te weeg zal brengen, in het begin der aanstaande lente betaald kunnen worden.

NOORWEGEN.

Christiana, 23 Dec. In dit rijk is besloten een eskader van 4 schoone fregatten, 5 korvetten en 3 brikken uit te rusten, met het oog op de omstandigheden, waarvan de toekomst zwanger schijnt. Dit land, ofschoon aan Zweden verbonden, heeft, zoo als men weet, eene eigene regering, vloot en nationale vlag. Als Zweden is de bevolking geheel in tegenstelling met de Russische staatkunde, wier eerzuchtige voornemens zij kent en zij vertrouwt dan ook op de magt van Frankrijk en Engeland, om de onzijdigheid, die zij wil in acht nemen, te doen eerbiedigen.

De Russische, in zending zijnde officieren zijn overal beleefd en hoffelijk ontvangen, doch zij hebben zich voorzeker kunnen overtuigen van de weinige sympathie, die in alle klassen der maatschappij, het gedrag hunner regering opwekt. Volgens de laatste tijdingen bevonden zij zich in de provincie Saendeifeld, na die van Nordland bezocht te hebben. Overigens zijn dergelijke zendingen van Rusland veelvuldig, stellende het zijne verdienstelijkste officieren steeds in staat om zich te oefenen en overal opnamen te doen.

— Een geweldige brand heeft het krankzinnigen-gesticht te Bergen vernield. Van de 268 personen, die in dit gesticht huisden, zijn er 22 in de vlammen omgekomen. De overigen zijn gered kunnen worden en in het gasthuis opgenomen.

RUSLAND.

Volgens de laatste berigten van St. Petersburg, zal het leger, dat de Donausche Vorstendommen bezet en thans het cijfer van 80000 man niet te boven gaat, onmiddelijk voltallig gemaakt worden tot de voor hetzelve bepaalde sterkte, die 240,000 man moet zijn.

Een groot aantal opper-officieren, onlangs tot eenig bevel bij dat leger benoemd, zijn reeds aangekomen en hebben hunne betrekkingen aanvaard.

— Een particulier berigt van de grenzen van Polen van 24 Dec., deelt mede dat de 3de reserve-divisie van het 3de legerkorps, in de omstreken van Warschau gekampeerd, last heeft ontvangen om zich naar Wallachye te begeven, zoodra zij voltallig zal zijn gemaakt.

De 4de reserve-divisie van het 4de legerkorps moest op denzelfden voet naar Moldavie op marsch gaan en de 5de reserve-divisie van het 5de legerkorps was, onder het bevel van den generaal-majoor *Annenkoff IV* naar Bessarabie vertrokken.

In weerwil der genomene maatregelen om te beletten, dat wat in Rusland voorvalt, ruchtbaar wordt, weet men toch stellig, dat de recrutering in de midden-provincien de grootste moeijelijkheden ondergaat. Daar is men verpligt de boeren, behoorende aan de landheeren, en wier aantal naauwelijks voldoende is om den grond naar behooren te bewerken, voor de dienst op te ligten.

— De Russische geestelijkheid heeft den keizer eene som van twintig millioenen roebels, als bijdrage in de oorlogskosten aangeboden.

— Volgens tijdingen van Moskou heeft het aldaar gestationeerde 6de legercorps bevel ontvangen om naar de zuidelijke grenzen van het rijk op marsch te gaan. De eerste kolonnen hebben zich reeds in beweging gezet.

St. Petersburg, 25 Dec. De winter alhier is schitterend en zeer levendig. Nooit is er zulk een groot aantal bals gegeven en volgt het eene genoegen het andere op; maar in oogenblikken van crisis gaat men altijd zoo in Rusland te werk, ten einde de algemeene aandacht van de gebeurtenissen van den dag af te leiden.

Odessa, 22 Dec. De bevelhebber van de Russische flotille in het meer Azof heeft een zijner adjudanten naar Sepastopol gezonden om bevelen te vragen en zijn moeijelijken toestand te doen kennen.

Rusland heeft in dat meer slechts oorlogschepen van klein charter, waarmede niets ernstigs ondernomen kan worden en indien echter die flotille naar Sebastopol te-

PORTUGAL.

Lissabon, 29 Dec. Op het oogenblik dat den 24sten dezer de Engelsche vloot op den Taag, onder het bevel van den schout bij nacht *Corry*, onder zeil zou gaan, stootte de *St. Jean d'Acre* en de *Desparate* tegen elkander. Beiden kregen veel averij, en de laatste verloor zijn grooten bezaansmast en kleinen boegspriet, ongerekend eenige andere schade. Toen dit ongeluk voorviel, ging het gansche eskader weder dadelijk ten anker.

ITALIE.

Ook de Paus heeft zich tegen de proefnemingen, om tafels te doen spreken verklaard. Het volgende is een uittreksel uit een brief van Rome, dd. 25 Januarij, door de gravin *Sophia Kirsleff* geschreven:

Ik zag gisteren den Heiligen Vader. Welk een zegen voor mij! Hij verwaardigde zich mijnen biecht aan te hooren en mij absolutie te schenken. Ik versocht Z. H. ook eene zegening voor u en meldde Z. H., dat gij mij eene tafel hadt doen ondervragen. Wij begingen daardoor eene zeer groote zonde en ik zal gedurende mijn geheel leven er God vergiffenis voor afsmeeken. De Heilige vader veroordeelt al deze practijken en gemeenschaphouding met geesten. Het is de duivel die [illegible] Vader zegt, de zonde van den hoogmoed; het is de begeerte van te weten wat verboden is te onderzoeken. De Bijbel verbiedt dusdanige handelingen. Welk een geluk is het Catholiek te wezen en in de gelegenheid te zijn iemand te benaderen, die de magt bezit om vergiffenis te schenken! Ik smeek u, waarde vriend! aan een iegelijk, zoo dringend mogelijk, mede to deelen, dat de Paus al deze tooverpractijken veroordeelt. Het spreken met tafels is eene soort van in gemeenschaptreding met den geest der duisternis.

— De *Atlas* van 24 Januarij schrijft het volgende:

Eene groote gisting heerscht op het schiereiland van Italie en een opstand in Lombardye zal waarschijnelijk het voorspel van een vastenlandsoorlog zijn. De maatregelen der policie in Opper-Italie zijn strenger dan immer en in Modena heeft de Groot-Hertog, een der Oostenrijksche werktuigen, bevolen, dat de geringste politieke overtreding, zoo als b. v. het in bezit hebben van een oproerig geschrift of andere den staat vijandige boeken of teekenen, door een krijgsraad zal worden gestraft.

TURKYE.

Het *Journaal van Constantinopel* geeft de volgende ophelderingen omtrent het nemen van de Russische schoener, die, naar men zeide, in last had de vereenigde vloten in brand te steken.

In den nacht van den 24 Dec. werd een Russische oorlogsschoener door den storm den Bosphorus ingedreven en door den kolonel *Moustafa-Bey*, kommandant van het fort Anadoli-kavak, genomen. De kommandant van die schoener had al het geschut en de oorlogsbehoeften over boord doen werpen, ten einde haar als een handelsvaartuig te doen voorkomen.

Verscheidene Russische papieren, zijn aan boord van dat vaartuig, dat *Aloupka*, den naam van een dorp van prins *Woronsoff* in de Krim, heet, gevonden.

De bemanning bestond uit den kommandant *Davidoff*, drie officieren en 30 matrozen, die allen in het fort van Kavak zijn opgesloten om de quarantaine te houden, waaraan alles wat van de Russische bezittingen komt, uithoofde van de cholera, wordt onderworpen. De *Aloupka* voert thans de Turksche vlag en is door de admiraliteit bemand.

Smirna, 21 Dec. Den 17 ontving de Fransche consul-generaal in deze stad het berigt, dat eene bende Samiotische roovers in de nabijheid van Scala-Nova ontscheept was. Die bende, ongeveer 40 man sterk en de Samiotische vlag voorop dragende, plunderde de pachthoeven der Turken in de omstreken. De gouverneur van Smirna, *Ismael Pacha*, zulks vernemende, maakte de noodige toebereidselen om die roovers, wier bende reeds tot 70 man is aangegroeid, krachtdadig te vervolgen.

In het vaarwater van het eiland Rhodes hebben zich ook zeeroovers vertoond, en de Oostenrijksche stoomboot *Custozza* maakte zich gereed om hen op te sporen.

Constantinopel, 2 Jan. Heden nacht heeft hier een tooneel plaats gehad dat de verbeelding schrik aanjaagt, en het hart aangrijpt. Ter middernacht verkondigden zeven schoten van het wachtschip, dat er op den Europeschen oever brand was uitgebroken. Dan niet sle stond een enkel huis in brand, een geheele wijk d hoofdstad was gelijk aan eene vuurzee. Tevens was een schrikkelijk weder. De noordenwind, beladen hagel en sneeuw, blies met zulk eene kracht, dat scheidene daken letterlijk werden opgenomen. Men deele over de uitwerking van zulk een wind bij dergelijk ongeluk.

Van de hoogten van Pera ontwaarde men niets een onmetelijk fornuis, dat de wateren van den *G den Hoorn* vergulde. De schade moet zeer belang zijn. Men schat het getal verbrande huizen op 200 gansch Constantinopel werd met hetzelfde lot bedre toen er gelukkig tegen 4 ure in den morgen eenskl eene windstilte ontstond.

Thans is de zeeoever bezaaid met huishoudens, geen onderkomen meer hebben en met den groot rampspoed worstelen.

PERZIE.

Een brief van Trebisonde van 16 Dec. verzekert gewigtige tijdingen van Perzie ontvangen te hebb Het scheen dat een zeer ernstige opstand op het p stond te Teheran uit te breken, ten gevolge van ontslag van twee het meest door het volk beminde nisters, dat door den Russischen zaakgelastigde gevra was. De commandant der garde zou verklaard hebb dat hij niet voor de openbare rust instond, omdat volk het overal uitbazuinde, dat hij door de vreem lingen was omgekocht.

Het schijnt dat de Perzische regering, om dat on der af te leiden, in de noodzakelijkheid gebragt is ge den, om hare betrekkingen met den Engelschen z gelastigde weder aan te knoopen, en het ontslag beide ministers te verdagen.

AMERIKA.

Het voorloopig bewind van de Oostelijke Repub van de Uruguay nam onlangs het volgende besluit:

Montevideo, 10 October 1853.

»Het voorloopig Gouvernement, overwegende dat »meest krachtdadige middel om den openbaren v »te bestendigen is de ontwikkeling van den nation »rijkdom;

»Overwegende dat de grondslag van den voors »des lands is de uitgebreidste vrijheid van den han »heeft goedgevonden en besloten:

»Art. 1. De bevaarbare rivieren der republiek »ven voor de schepen en den handel van alle n »geopend.

»Art. 2. De vreemde schepen blijven onderwor »in de vaart op de rivieren, aan dezelfde policie »belastingverordeningen als de nationale vaartuigen

»*Lavalleja; Zuvillaga; Juan C*
»*Gomez; Lorenzo Battle, Sant*
»*Sayago*."

— Hoezeer trekken van geestkracht en zelfopoffering der lieden, die hun leven doorbrengen met de z beploegen, niet zeldzaam zijn, kan men echter niet dikwijls zulke daadzaken, als wij hieronder o lezers mededeelen, vermelden.

De Eng. brik *Venilia* vertrok den 30 Oct. va Eustachius, na aldaar hare lading verkocht te heb om naar Clare in Nieuw-Schotland terug te ke [illegible] en de opvarenden, getale van zeven personen, door koortsen overv werden. Slechts een jonge matroos, *Hilarian The* genaamd, bleef gezond. Zonder zich door het ha lijke van eenen dergelijken toestand te laten afsch ken, en in zijne zielskracht den moed puttende om voor allen te zijn, zoo nam deze dadelijk het be van het vaartuig op zich. Na de zeilen zoodanig steld te hebben, dat hij iedere windsverandering gerustheid kon afwachten, verdeelde hij zijn tijd schen het scheepswerk en de zorg aan de zieke besteden. Na acht dagen overleden de kapitein e tweede stuurman, en van dat oogenblik vermenig digde *Theriau* als het ware zich zelven. Beurt beurt kok, ziekenoppasser, matroos en kapitein, zette hij de dooden over boord, bemoedigde en on steunde de zieken, en door zijn gezond oordeel in gebrek aan kennis der zeevaartkunde voorziende, stu hij het schip naar de plaats van deszelfs bestemmi

Na een bovenmenschelijk werken gedurende ve dagen, kwam die heldhaftige jongeling eindelijk te C aan en stelde den scheepsreeder het bedrag der te Eustachius verkochte lading, in Amerikaansch gou hand.

Toen hij ontscheepte geleek de moedige matroo een geraamte, en men vraagt het zich zelven af, het mogelijk heeft kunnen zijn, dat één man gedur veertig dagen zulk een werk heeft kunnen verrig hetwelk bovendien door eene onafgebrokene onge heid nog moeijelijker moet gevallen zijn.

Naar men zegt hebben de assuradeurs van de *Ve* het voornemen aan den braven *Theriau* een gesc aan te bieden, als een bewijs hunner erkentelijk voor zijne zelfopoffering, geestkracht en volhardin die omstandigheden aan den dag gelegd. Dit is we minste wat hij verdiend heeft.

— De Amerikaansche expeditie tot opsporing va *John Franklin*, heeft tijdingen naar New-York ge den, die voorzeker de aandacht der Engelschen zal wekken. Dr. *Kane*, den 29 Mei 1853 aan boord de *Advance* vertrokken, wil het relaas van zijn to de Baffinsbaai, door den druk bekend maken. Da laas zou reeds in het licht verschenen zijn, war niet dat het handschrift, in den brand der druk van de heeren *Harper*, eene prooi der vlammen geworden, waardoor men een nieuw heeft moeten stellen. Het schijnt dat Dr. *Kane* de overtuiging dat sir *Franklin* in het ijs besloten is en nog kunnende de poollanden genoegzaam voedsel voor equipagie, gedurende een tal van jaren opleveren. gelooft, dat het met verbeterde sleden en de mid van voortgang op het ijs, die de Amerikaansche ditie heeft medegenomen, mogelijk is, het punt, de Engelsche zeereiziger zich bevindt, te bereiken.

De schepen, die thans aan die onderneming dee men, zijn de volgende:

De *Advance*, uitgerust door de heeren *Grunne* New-York en *Pesburg*, te Londen; de schepen Britsche marine onder de bevelen der kapiteins *I field*, sir *E. Belcher*, *Kellett*, *Mac-Clure* en *Colls* en de vijf schepen der Amerikaansche expeditie, het bevel van den heer *Binggold*.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 18 Maart 1854, No. 22.

Ingezonden Stukken.

Bessemer's Patent-Suikerrietpers.

(*Vervolg van* N°. 21).

Tusschen twee, in dezelfde lijn, op eenigen afstand van elkander horizontaal liggende buizen, wordt een stamper, die in die buizen past, maar slechts tot eene geringe diepte in haar indringt, heen en weder bewogen. De stamper is met een krukstang aan de hoofdas der machine verbonden, welke as door den cylinderstang eener stoommachine of door water-, wind-, of elke andere kracht omgedraaid wordt, en aan welke as ook het vliegwiel bevestigd is. De buizen van kanonnenmetaal vervaardigd, en met kleine gaatjes doorboord, waaruit het sap van het in dezelve geperst wordend riet in eenen grooten daaronder geplaatsten bak kan afvloeijen, loopen naar de uiteinden toe, iets naauwer uit. Wanneer nu door eene soort van trechter rietstokken voor de opening der buis *a* vallen, op het oogenblik dat de stamper zich naar de buis *b* beweegt, dan zal bij de terugkeerende beweging een gedeelte dezer stokken, juist zoo groot als de doorsnede der buis afgesneden, en in de buis *a* geperst worden, en vervolgens hetzelfde bij de buis *b* plaats hebben. De kleine vernaauwing aan de buizen aangebragt, veroorzaakt door de daarin plaats vindende wrijving genoegzamen weerstand, terwijl het ampas, op het gevoel volkomen droog er aan het uiteinde der buis, wanneer deze geheel gevuld is, uitgeperst wordt. De stampers van meerdere zulke paren buizen kunnen door dezelfde as in beweging gebragt worden. (²)

Minder dan ééne seconde tijds wordt er vereischt om den stamper eenen dubbelen doorslag te doen verrigten: de massa meer of minder uitgeperst riet in de buizen is steeds zeer te zamengedrukt, en het riet geheel plat gedrukt zijnde, zoo passen de verschillende stukken tegen elkander aan als een spel kaarten. Wanneer alzoo 60 nieuwe hoeveelheden in elke minuut aan de in de buis zijnde massa toegevoegd worden, dan kan deze zoovele stukken bevatten dat $2^1/_2$ minuten voor elk stuk riet gevorderd worden om door haar heen te gaan: gedurende al dien tijd verkeert het onder de sterkste en meest onveranderlijke drukking. De proeven hebben getoond, dat het sap bij de eerste inwerking van den stamper niet volkomen uitgedreven wordt, maar langer dan ééne geheele minuut na de eerst ondervonden drukking, schoon in mindere mate uit de openingen blijft vloeijen, en steeds afdruppelt tot het uitgeperste riet bijna den halven weg in de buis heeft afgelegd, wanneer ook dit ophoudt. De geheele massa wordt echter steeds naar het uiteinde der [illegible] ampas, dat volkomen uitgeperst is, [illegible] zonder eenige aanraking met het nog sap afgevende riet verkeert, en het dus letterlijk onmogelijk is, dat er wederopslorping van reeds uitgeperst sap kan plaats hebben, want het riet, tot ongeveer één voet (de helft) in de buis gevorderd zijnde, eindigt met sap af te geven, en kan dan reeds als volkomen uitgeperst beschouwd worden. Ten einde de hechtheid der buizen te verzekeren, zijn zij vervaardigd van taai geschut-metaal, waardoor de prijs bij de eerste aanschaffing nog al kostbaar wordt, maar daardoor ook eene groote intrensieke waarde verkrijgt; ook is het goed hier op te merken dat, ofschoon het barsten dezer buizen bijna buiten de grens der mogelijkheid ligt, bij een dergelijk ongeval de andere deelen van het werktuig niet behoeven stil te staan. Het eenige daaruit voortvloeijend nadeel is eene verminderde hoeveelheid verwerkt riet, in verhouding tot het anders, door het gebroken deel voortgebragt riet, welke mindere hoeveelheid door een weinig meer aangebragten spoed, of 1 à 2 uren daags langer werken gedurende een gedeelte van den maaltijd, ingehaald kan worden, terwijl, wanneer de cylindermolen breekt, het werk gedurende korteren of langeren tijd *geheel* moet stilstaan.

In onmiddelijke gemeenschap met den bak, in welken het sap van de persbuizen afvloeit, is een verwarmingstoestel, waardoor het sap, binnen de 2 minuten na de uitpersing juist zoo hoog verwarmd wordt, als tot het défécatieproces vereischt wordt; deze medegedeelde warmte wordt door een zich zelf regulerend toestel bepaald, zoodat steeds de benoodigde warmte wordt aangevoerd, en daar dit zonder aanraking met de dampkringslucht geschiedt, is het sap minder in de gelegenheid om te verzuren; de warmte wordt verkregen van den verloren gaanden stoom van het de pers bewegende machine. Het ampas uit de pers verkregen is in eenen staat om eene zeer goede brandstof op te leveren, niet vermengd als het is met die vele kleine stukjes uitgeperst riet, die ik boven aantoonde, dat de verbranding zoozeer belemmeren, en is ook niet vermengd met die lange onhandelbare stukken, als bij den cylinder-molen bij mindere drukking verkregen worden. Integendeel, zeer te zamen gedrukt zijnde, zoo gelijkt het naar op de maat gekapt brandhout, daar alle stukken even lang zijn, en alzoo in staat om een *levendig* vuur onder de ketels of pannen te onderhouden. Maar schoon nu het *cellulaire weefsel* van het ampas vrij van alle sap is, zoo zijn er nog zekere vochten in den bast terug gebleven, die de meest volkomene verbranding kunnen verhinderen: om hierin te gemoet te komen, valt het ampas op een *ampas voertuig* van eene bijzondere nieuwe constructie, die het door een droog-toestel volkomen droog naar de vuurhaarden voert, waarna het onder de bijzonder goede brandstoffen gerangschikt kan worden; slechts 5 minuten tijds worden er vereischt, om het riet in zulke brandstof te veranderen. De beschrijving van deze eenvoudige en onkostbare droogtoestel wordt hier achterwege gelaten, daar zijne inrigting van plaatselijke omstandigheden afhankelijk is.

(²) Het duidelijk beschrijven van elk werktuig, hoe eenvoudig ook, zonder daarbij gevoegde ophelderende platen, waarnaar men [illegible] kan, is geene gemakkelijke zaak; ik durf mij dan ook [illegible] hierin geslaagd te zijn. Aan ieder die van het belang [illegible] doordrongen, in dezelve belang stelt, wil ik volgaarne de [illegible]ende platen, op franco verzoek, voor eenigen tijd ter inzage [illegible].

(*Wordt vervolgd.*)

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Maart	13	Engelsch	Bangalore	W. Morgan	Singapore	1 Maart	Londen.
»	15	»	Tento	D. Jones	Londen	22 Nov.	Hongkong.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Maart	17	Nederlandsch	Zes Gezusters	Ruhaak	Rotterdam	19 Nov.	Maclaine, Watson en co.
»	—	Fransch.	Damblat	G. Blachard	Melbourn	29 Jan.	G. Suermondt & co.
»	—	Engelsch	Bell	W. Forsayth			Maclaine, Watson en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Maart	16	Nederlandsch	Wassenaar	A. Hofste	Amsterdam.
»	—	»	Javaan	G. J. Steinsma	Singapore.
»	—	Nederl. Indisch	Abdul Rachman	Hadjie Ma Saoet	Soerabaya.
»	—	Amerikaansch	transp. schip John Kennedy	Collens	Koerstelende om de Noord.
»	17	Deensch	Kongen of Danmark	Egholm	Falmouth via Samarang.
»	18	Belgiesch	Ambronix	de Ruyter	Antwerpen.
»	—	Deensch	Cybele	Schaefer	Macasser.
»	—	Nederl. Indisch	Kasbal Hair.	Sech Bahriso	Banka.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Palembang	J. Hoekstra	Nederland.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Abel Tasman *	J. Hensing	Nederland.	»
»	Luit. Adm. Stellingwerff	Mispelblom Beyer.	Nederland.	Kreglinger, Dummler en co.
»	Arend	L. Hees	» via Samarang.	»
»	Lowe van Nijenstein	R. H. Borchers		»
»	Jan Pieter Zoon Koen *	J. Verloop.		B. Kopersmit & co.
»	Jacob Cats *	J. Koning		»
»	Vier Gebroeders *	C. Vonck		»
»	Proteus	L. van Wagtendonk	Nederland	van Ommeren Rueb en co.
»	Jacoba Helena *	J. M. Pfeil	Rotterdam via Soerabaya	Haager en Schuurman.
»	Henriette *	J. van Loenen	Amsterdam	»
»	Gebroeders	B. G. Flik.		Maclaine. Watson en co.
»	Zes Gezusters	G. H. Ruhaak		»
»	Gertrude	J. Lourens	Nederland	Reynst en Vinju.
Nederl. Indisch	Ellen	J. C. Lebert	Samarang	John Pryce en co.
» »	Fastas Bandjermassing	Sarief bin Hoesien		D. N. Buijs en Co.
» »	Jadul Kariem	Said Atas	Soerabaya.	Coulster
» »	Segaffie	Sech Oemar Orakem	Banka.	»
» »	Al Aloewie	Sech Oemar Bafadel	»	»
» »	So-ootban	Sech Moch. Banseer	Samarang en Soerabaya.	»
Engelsch	Thames	Griffith	Sydney	Hunter, Houghton & Co.
»	Bell	W. Forsayth	Manilla	Maclaine, Watson en co.
Noorw.	America Packet	Lous		Bahre en Kinder.
Fransch.	Damblat	Blanchard	Pondichery	G. Suermondt en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	7	Ned.	Stella Maris	A. P. Heuser	Batavia.
»	8	N. I.	Atiat Toolbarie	Sech Bahasoan.	Grissee.
»	9	Bal.	Fatahool Ragman	Hadjie Kasim	»
»	—	N. I.	Almansoor.	Sarif Yahia	»
»	—	»	Kiem Tjiethay	Tjoa Teng.	Balie (Pad.)
»	—	Ned.	Joan Melchior Kemper	J. C. Schaaf	Batavia.
»	6	N. I.	Kaliemanten	Hadjie Yassin	Banjermassing.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	8	N. I.	Fatahool Moebarak	Kassan	Banjermassing.
»	—	Bal.	Tyro	Samarang	Balie (Amp.)
»	9	N. I.	Little Tot.	Katjoong	Passoeroean.
»	—	Ned.	Van der Werf	P. C. Rusier	Ned. v. Pas.
»	—	Eng.	Julia	G. W. Britton.	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Willem I	J. J. Niedfeld	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Kolonel Koopman	J. Klein	»	Tiedeman en van der Burg.
»	Zeeland	F. de Winter	»	P. Kervel en co.
Nederl. Indisch	Kiem Sansing	Tjoa Kow.	Balie	Gezagvoerder.
» »	Fathool Wahap	Said Segaf	Balie	»
» »	Alnoer	Sech Bahasoan	[illegible]	[illegible]
Fransch.	Louis	P. L. [illegible]	[illegible]	[illegible]

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Nanem der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	2	Ned.	Henriette Geertruida	P. Buijs Jr.	Soerabaya.
»	—	»	Sara Alida Maria	Tekelenburg	»
»	—	N. I.	Little Lot	Katjoong	»

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	1	Ned.	Stad Tiel	Derks	Schiedam.
»	—	»	Zeeland	de Winter	Soerabaya
»	—	N. I.	Little Tot	Katjoong	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Segaffie*: de heeren *de Neroe*. — *van Heemskerck*. — *Z. M. troepen*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Wassenaar*: de heeren *W. E. Visser en zoontje*. — *A. Deckers en familie*. — *C. Sluyter*. — 8 gegageerde en gepasp. militairen. — de jonge heeren *M. H. W. Feugen*. — *H. J. Lefeber*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 15 *tot en met den* 18 *Maart* 1854.

AANVOER.

Van Melbourne per Fr. schip *Damblat* gez. Blanchard agt. G. Suermondt en co.

49 vn. brandewijn. *Order.*

Van Pecalongan per ned- ind. brik *Pasekan* gez. Tan Pikgiok.

49⁸³/₁₀₀ pic. tabak. *Lim Hoa.*
137—58⁸³/₁₀₀ pic. tabak. 39 corg. java sarongs. *Tan Poksoen.*
31 pic. koffij. 254⁵⁸/₁₀₀ do. suiker. 75/₂ legg. arak. 1 led. trommel. 1 zak rijst. 1 kt. confituren. *v. Ommeren Rueb en co.*

Van Pontianak per ned. ind. bark *Sootban* gez. Sech moht. bin achmat Bansir.

31000 boss. rotting. 16 pic. gutta percha. 25 do. was. *Gezagv.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Assan.

168 pic. rijst. *Tan Agiok.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Bedien.

143 ps. buffelhuiden. 9 pic. katjo. 1 do. buffel hoorn. 1 do. do. nagels. 3 do. do. vet. 2 do. kapoelaga. 14 ks. inh. led. fleschen. 15 ps. led. tonnen. *Aloed.*

Van Palembang per ned. ind. bark *Segaffie* gez. Sech Osman Drahim

708²³/₁₀₀₀ pic. rotting. 250 do. ong. katoen. 141⁷²/₁₀₀ do. gomelastik 8⁶¹/₁₀₀ do. was. 37 do. gutta percha. *N. H. M.*
30.000 st. dakpannen. 11 corg. sierie doozen. *Gezagv.*
104³/₄ pic. gedr. garnalen. 1¹/₂ do. was. 185 st. midangplanken. *Said aloei Satrie,*

Van de Lampongs per praauw Majang gez. Djamal.

1⁴⁰/₁₀₀ pic. koffij. 60⁶³/₁₀₀ do. gomelastiek. 25 do. witte dammer. *Gezagv.*

Van Cheribon per ned. ind. bark. *Alaloewie* gez. Sech Oemer bin mohamat Bafadol.

4²⁵/₁₀₀ pic. rijst. *Said Awal.*
1 kt. 65 ps. arab baken. 6 do. tjawls. 10 do. geb. kleedjes. *Said awab bin Sahak.*
1971⁶⁰/₁₀₀ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
3 kn. 61¹⁸/₂₀ corg. doeken. 16¹/₂ do. slendangs. 12⁷/₂₀ do. sarongs. 9⁷/₂₀ do. kleedjes. 5 st. lange do. 5 corg. sarong. 8 do. geb. kleedjes. 34⁴/₂₀ do. idem. 5 st. do. lange do. 1¹⁸/₂₀ corg. bat. do. 5 st. batav. lange do. 4 pic. knoflook. 14 do. rijst. *Sich salim bin Oemar Hassan.*
5 st. zwt. batav. kleedjes. 45 do. lange do. do. 4 do. zw. do. sarongs 3¹/₂ corg. do. doeken. 2 st. palemb. sarongs. 2 corg. batv. doeken. *Mohamat.*
3 kn. 13 corg. batv. doeken. 58 ps. zw. bat. do. 10⁸/₂₀ do. do. do. sarong. 3 do. do. kleedjes. 65³/₂₀ do. do. slendangs. 1 pak 7 st. zijde kleedjes. *Said salim bin Oemer Hassan.*
1 kt. 62 st. arab boeken. 4 do. tulbanden. 10 do. batav. kleedjes. *Sech Awal.*
2 ijzeren pedattie assen. *Hunter Houghton en co.*
8 ps. kopere stangen. 80 pakk. stroozakken. *Paine Stricker en co.*
735³³/₁₀₀ pic. suiker. *MacLaine Watson en co.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Sawee.

5200 st. aardewerk.

Van Bantam per praauw Sampang gez. Sadie.

4000 st. eende eijeren. 70 pic. zwt. peper. 3 do. hennet. 3 do. ... andersaad. 2 do. buffelvet. 2 do. gedr. visch. 16 do. gomelastiek. *Oeij Tianseng.*

Van Tanara per praauw Sampang gez. Ladieb.

30 pic. rijst. 18 ps. varkens. 5 do. led. tonnen. *Tio Sooseng.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Benie.

160 sakk. rijst. 12 tonn. olie. 2000 st. pinang. *Tio Auw.*

Van Tjiringien per praauw Sampang gez. Poodien.

30 sakk. rijst. 35 pic. gomelastiek. 20000 st. pinang. *Gouw Assoij.*

Van Billiton per praauw Toob gez. Duul.

154 pic. tin. *Reijnst en Vinju.*

Van King Georgesound per ned. ind. schip *Henriette*. gezagv. van Loenen, agenten Haager en Schuurman.

60 tonnen steenkolen. *de gezagvoerder.*

Van Rotterdam per ned. schip *Zes Gezusters* gez. G. H. Ruhaak agt. Maclaine Watson en co.

283600 kilos steenkolen. *Agenten.*
20 vs. zilv. munt. *N. H. M.*
80/₁ en 20/₂ leggers. *Order.*
100 keld. lijnolie. 1 kt. glaswerk. 2 kn. manufact. *v. Ommeren Rueb en co.*
3 kn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 kn. en 1 bl. mannfact. *Metzendorff Wilmans en co.*
6 kn. brandewijn. 2 do. diversen. *van Riet en co.*
75 kruiken lijnolie. 50 hammen. 100 goudsche kazen. 50 vs. boter. 3 kn. klokken. 85 potjes anjovis. 185 vs. haring. 25 md. aardappelen. 10 do. uijen. *Agenten.*

Van de Lampongs pre praauw Pantjallang gez. Sahar.

2000 ps. niepa bladeren. *Gezagvoerder.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Mastani.

42 pic. boombasten. 50 do. rijst. 10 do. garen. 5 do. ferak. 1000 ps. aardewerk. 3000 do. arensuiker. 100 do. stroomatjes. 20 do. inl. gew. sarongs. en vruchten. *Oeij Toon.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Kadam.

4000 ps. arensuiker. 10 pic. uijen. 23 do. rijst. ⁸⁰/₁₀₀ do. gedr. garnalen. 1000 ps. aardewerk. *Sauw Thie.*

UITVOER.

Naar Padang en Bencoelen per ned. ind. stoomsch. *Ambon* gez. K. W. E. Bergner agt. B. Kopersmit en co.

Lading voor Padang en Bencoelen.

5 kn. cambrics. 2 do. doeken. 2 do. eur. naalden. *Martin Dyce en co.*
10 bn. shertings. *Burt Mijrtle en co.*
7 » wit shertengs. *Morgan Melbourn en co.*
3 kn. roodewijn. 1 do. bier. 2 do. madera 3 vs. boter. 1 kt. divers. provisien. *J. H. v. d. Beek.*
25 zakk. tarwe. 1 pak 1 kt. modewaren. 1 do. div. goederen. *Kreglinger Dummler en co.*
2 vn. wijn. uit entrep. *John Pryce en co.*
5 kn. madapoll. 1 kt. hoeden. *Hunter Houghton en co.*
4 bn ong. katoen. uit entrep. 2 kn. gedr. slendangs. 4 do. witte katoen. 2 bn. ong. do. uit entrep. *Adam en co.*
4 ks. sarongs. *B. van Leeuwen.*
1 pr. epauletten. uit regalen pakhs. *Radys.*
6 ks. glase koralen. *D. N. Buys.*
10 vn. meel. *MacLaine Watson en co.*
1 kt. regaal. *J. H. Peter.*
3000 ps. goenie zakken. *Paine Stricker en co.*
9 kn. medicijnen. 5 do. milit. goederen. *Gouvernement.*
12 kn. madapoll. 3 do. doeken. *Pandel en Stiehaus.*
27 bn. stroozakken 1 do. do. garen. *Pitcairn Syme en co.*
17 pakk. oud goenie zakken. *Tan Inlong.*
32000 ps. chin. bamb. kammen. 106 do. houte siriedoozen. 12 do. bamb. hoeden. 200000 eur. naalden. 100 doz. do. stoelen. 271 do do. booren. 80 pak do. kopere knoopen. 10 doz. do. blikke tabak doozen. 10 pak do. potlooden. 103 corg. tan. batik doeken. 10 bat. gedr. do. *Lim Hoa.*
481 ps. eur. chitsen. 27 do. do. kat. tjelees. 280 do. do. doerias. 70 do. do. madapoll. 69 corg. eur. kat. sarongs, 362 doz. do. do. doeken. 80 ps. do. mousselinnen. 12 do. do. kat. broekengoed. 20 do. do. doerias. $5^{1}/_{2}$ corg. do. sprijen. 50 ps. do. gev. katoen. 49 corg. do. slendangs. 6 do. bat. wit batik slendangs. 70 do. tanab. do. doeken. 6 do. eur. katoen. 1 do. longcloths. 1 bl. kat. slendangs. 400 ps. beng. goenie zakken. *Said moehamat Satrie.*
1 kt. boeken uit entrep. *John Prijce en co.*
5 bn. ong. katoen. uit entrep. *Adam en co.*
$31^{1}/_{2}$ corg. batv. gedr. lange kleedjes. 31 do. idem. tjoekin. 125 do idem sarongs. 4 do. idem. kat. doeken. 12 pr. do. muilen. 1 corg. do. zwt. katoen. 5 do. do. gedr. sarongs. $74^{1}/_{2}$ do. tanab. batik doeken. 8 pak en 45 bund. chin. offerpapier, 260 catt. bat. uijen *Koe Tjiang*
6000 ps. goenie zakken. *Paine Stricker en co.*
2 ks. eur. kat. modewaren. 1 do. do. provis. *v. Ommeren Rueb en co*
10 ps. eur. gev. katoen. $3^{1}/_{2}$ corg. zwt. katoen. 2 ps. do. everlast. $1^{1}/_{2}$ doz. do. tafelgoed. 6 do. do. wit doeken. 2 corg. do. wollen shawls. 10 ps. oud tafelgoed. 6 doz. do. parfumerien. 20 ps. do. chitsen. 20 doz. fran. doeken. 16 roll. eur. kat. kanten. 5 ps. do. lange kleedjes, 10 do. do, leder tassen. 3 do. do. schrijfkisten. 11 doz. do. reukende zeep. 6 do. kat. kousen. 20 ps. eur. mousselinen. 8 do. do. vestengoed. *Tambie Hoesin.*
1 kt. nag bat. slendangs. 5 bn. ong. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
9 kn. gedr. katoen. 2 do. champagne. 4 do. rhum. 1 do. banket. 2 kn. meel. 50 vn. haring. 2 do. wijn. *John Pryce en co,*
10 ps, chin. houte siriedoozen. 60 pak do, medicijn. 2 ps. do. borduurwerk. 2 do. do. graslinnen. 3 corg. batv. kl. muilen. 2000 ps. chin. penseelen. 15 do. do. geld. beursjes. 10 doosj. do. houtwerk. 4 do. do. pokho olie. *Ma-apong.*
3 kn. cambrics. uit entrep, 5 do, bl. madapoll. *Purvis.*
12000 ps. goenie zakken. *de Weerdt Ruyl en co.*
261 ps. eur. chitsen. 35 do. longcloths. 80 do. do. mouselinen. 25 pak do. kat. kanten. $93^{1}/_{2}$ corg. tanab. bat. doeken. $20^{1}/_{2}$ do. eur. kat. sarongs. 18 ps. do. broekengoed. 20 do. longcloths. 43 roll. chin. zijde goederen. $96^{1}/_{2}$ corg, tan. batik doeken. 3 kn. chin. ruwe zijde. 1 bl. en 1 kt. eur. slendangs. 2 kn. do. dorias. 1 do. do. longcloths. 2 ps. roode katoen. 65 do. do. chitsen. 26 do. do doerias. 5 do. do. ginghams. 1 doz. do. aardepijpen. 400 ps. chin. ledige fleschjes, 20 pr. do. muilen. 5 corg. tanab. bat. doeken. 3 do. eur. slendangs. *Said moht. bin abd, Aijdiet.*
5 kn. gew. sarongs. 2 do. batik tjindees. *Busing Schroder en co.*
1 kt, mil. goederen. *Gouvernement.*
6 ps. eur. kat. tjelees. $1^{1}/_{2}$ corg. do. do. doerias. 2 do. id. sarongs. 10 ps. do. mouselinen. 14 do. do. chitsen. 10 doz. do. kat. doek. 2 corg. do. slendangs. $3^{1}/_{2}$ do. tanab. bat. doeken. 1 ps. madras zijde sarong. *Said alie bin Sehap.*
500 do. chin. waaijers. 8 doz. eur. messen. 1 do. do. scheermessen. 166 do. do. glasen. 7600 do. chin. bamb. kamm. 100 pakk. eur. koperen knoopen. 5 doz. do. ledere tassen. 10 do. do. tabakdooz. 4 do. do. lucifers. *Lim Tjim.*
f 200000 recepissen. *f* 4000 zilv. munt. 2 kn. ned. vlaggen en glazen ruiten. 1 kt. mil. goederen. *Gouvernement.*
50 ps. oliekoeken. *Wijthoff.*
1 kt. kleinigheden. 2 do. eur. valsche colaren. 2 md. aardappelen. 2 do. uijen. 1 kt. bier. 1 do. wijn. 1 do. cognac. 2 bakols. 1 trommels hartbrood. *D. N. Buijs.*
$24^{1}/_{2}$ corg. bat. gedr. sarongs. 25 do. do. doeken. 9 do. do. sarongs 15 ps. eur. chitsen. 50 do. do. ong. katoen. 67 do. do. chitsen. 15 do. do. bl. katoen. 1 rol. chin. zijde goed. 4 doz. holl. speelkaarten. 50 ps. ong. katoen. 20 vn. eur. staal. 2 do. amer. meel. 1 pak inl. medicijn. 4 corg. bat. batik witte slendangs. 8 doz. eur. kat. doeken. 500 ps. chin. bamb. kamm. 10000 do. eur. naalden 50 pak do. wit lood. 60 do. chin. speelkaarten. 2 vs. do. verf. 1 pr. java kwispeldoor. 2 ps. hammen. 8 corg. batv. gedr. sarongs. $81^{1}/_{2}$ do. do. tjoekin. $9^{1}/_{2}$ do. do. zwt. katoen. 1 vt. brandewijn. *Lim Hoa.*
$3^{1}/_{2}$ corg. batv. bl. katoen. 5 ps. eur. chitsen. 10 doz. do. kat. kousen. 1 ijzer ledikant. 1 looden ketting. 4 kn. coralen. *P. C. Bond.*
11 pakk. eur. oud ijzer. 14 ps. batv. led. tonn. 4 pak oud hoepel ijzer. 1 blik. koolteer. *abd. Kaoem.*
f 1300 zilv. specie. *Sech nazar Pemimie.*
1000 ps. oud goeniezakken. 40 pr. eur, ijzer hengels, 100 ps. madapollams, $21^{1}/_{2}$ corg. tanab. batik doeken. 10 ps. eur. bl. katoen 2 do. do. rood do. 2 pak do. kopere spijkers. 18 pr. batv. leder muilen, 1 ps. eng. paarden hoofdstels. 2 kn. chin. thee. 2 bn. eur. ong. katoen, 2 do. amer. drills. 6 pak chin. offerpapier. 1 kt. eur. raamglasen. 1 do. kaarsen. 10 doosjes reukzeep. 3 pott. bat. planten. *f* 2500 zilv. specie. *Na Hapsoeij.*
f 1000 zilv. specie. 30 corg. batv. gedr. doeken 6 do. do. sarongs. 10 do. eur. kat. slendangs. $5^{9}/_{20}$ do. idem. sarongs. 5 do. batvia bat. slendangs. 104 ps. eur. chitsen. 49 corg. tanab. bat. doeken 1 do. batv. arab muilen. 5 do. eur. kat. shawls. 17 ps. blikwerk 15 pakk. oud goenie zakken. *Said hassan Alhadat.*
f 2000 zilv. specie. *f* 970 recepissen. *Hunter Houghton en co.*
20 kn. eur. longcloths. 9 do do chitsen. 17 bn. ong. katoen, 2 kn. rood do. 28 do. eur. chitsen, 2 do do. kat. sarongs. 4 bn. ong. katoen. 2 do, do. longcloths. 1 kt. batv. batik. slendangs. 1 do. tanab. do. doeken. 2 pakk. chin. offerpapier, 300.000 eur. naalden. 4 doosen chin. valsch gouddraad. 930 strengen do. idem. 9 pak zijde garen, 70 doz. eur. blikke tabakdoos. 500 ps. borsteltj. 10 riem chin. gekl. papier. 27 pak. eur. steenen knoopjes, *Lim Hoa.*
2 md. miner. water. 4 kn. rhijnwijn. 2 do, brandewijn. 1 do. siropen. *Purvis en co.*
1 kt. en 1 pak jap. goederen. 4 kn. schutsels. 1 kt. lampen. 1 tafel. 2 bendie wielen, 2 kn. notenmuscaat, *B. Kopersmit en co.*
4 vn. zwd. teer, H. Plump.
780 zilv. sp. mattan, 700 do. specie, 26 corg. java tromm. 28 do. do, do. muilen, 6 do, do, lederwerk, *Sech nazar Atemimie.*
1 kt. en 1 pak moltondekens. *B. Kopersmit en co.*
3 roll. zijde goederen. *Said abd. bin segaf Aljufrie.*
2 bendies. 20 pak chin. offerpapier. 100 do, idem wierook. 7 ellen lakens. 30 do. eur. wagenpassement. 1 pic. chin. provis. 80 catt. gedr. champions. 2 gantans radijszaad. 4 catt. chin. houkie. 2 do do. vermiljoen. 6 ps. eur. stoelen. 2 doz. do. ijzere hengels. 1 keld. do. verf olie. 1 kt. ijzer spijkers. 1 do. chin. gedr. ..... 1 do. do. zwartsel. 1 ton batav. gezt. groenten. *Ma-apong.*
$44^{1}/_{2}$ corg. tanab. batik doeken. 5 roll. chin. zijde goederen. 26 corg. eur. kat. sarongs. 10 ps. do. wit katoen. 6 do. do. doerias. 40 do. en 1 kt. do. chitsen. 2 do, do. kat. sarongs. *Said moht. bin abd. Aijdiet.*
30 ps. eur. longcloths. 38 do. do. mousselinen. 113 do. chitsen. 8 corgs. do. doerias. 15 do. do. kat. shawls. 47 doz. do. doeken. 12 corg. do. kat. tjindees. 3 do. madrass. zijde. 4 roll. chin. zijde goederen. 10 corg: tanab. batik doeken. 10 pr. arab muilen. *Said sech bin aloei Aijdroes.*
$144^{1}/_{2}$ corg. batv. batik doeken. 115 pr. ledere muilen, 8 ps. batv. stroohoeden. 8 bott. batv. stangie. 5 ps. houten sieriedoozen. 5 do. chin. confituurbakjes. $^{7}/_{2}$ cattie eur. coralen. 1 ps. batv. kop. werk. 77 pr. ledere muilen. 8 pakj. batv. lampitten. 15 ps. eur. chitzen. 5 do. do. longclots. 5 bn. do. 1 kt. chitzen. $42^{1}/_{2}$ corg. bant. bat. doeken. $4^{5}/_{20}$ do. eur. kat. slendangs. 22 pr. bat. muil. 1 pak chin. offerpapier. 1 do. schrijf do. 1 do. gedr. bloemen. 1 kt. do. tjonmie tjoemie. 1 do. eur. koperdraad. 1 do. eur. schilderijen. 25 pees bezems. 5 do. zagen. 10 pakken chin. grofpapier 1 kist java laxa. 8 pakken eur. potlooden: 6600 pees do. vischhaakjes. 8 doz. do. katoen kouzen. 10 pakjes chin. vuurwerk. 10 do. eur. koperspijkers, 3 dozijn kleine zagen. 2 riem holl, papier. 1/2 dozijn mostard. 10 riem diverse chin. papieren. 10 catties eur. coralen. 14 pees batv. katoen mutsen. 4000 pees java sigar. 3 doz. eur. glaswerk. 20 pees. batv. stroohoeden. 20 pakjes chin. offerpapier. *Tjie Oekoe.*
30 pees eur. katoen tjelees. 38 dozijn katoenen doeken. 15 do. doerias. 10 do. katoen sarongs 4 do. spreijen. 3 corg. do. shawls $17^{1}/_{2}$ tanab. batik doeken. *Said Mocht. Satrie.*
1 kist eur. katoen sarongs. 3 kisten batav. blikken trommels *Said Nazar bin Arief Tibienie.*
4 corgs. .... $1^{5}/_{10}$ do. leder muilen. 1/2 do. do. schoenen. 3 doz. chin. spiegeltjes. $1^{6}/_{20}$ corgs. gewigten. 1 do. java zijde plangies. 2 do. do. slendangs. 1 do. madr. katoen shawl. 2 do. java batik sarongs. 1 do. do. matjes, $2^{1}/_{2}$ dozijn eur. katoen doeken. 1 do. java zadels. 1 pr. bendietuigen. $1^{1}/_{2}$ corg. arab. muilen. 6 katties koperwerk 10 pees eurp. katrollen. 7 do. java zijde plangies. $1^{1}/_{2}$ pic. kandijsuiker. $1^{1}/_{2}$ do. java koperwerk. 4 corg. do. stroomatj. 125 do. batv. bat. doeken. *Sech Moht. Makaroes.*
1 stel bruidkistjes. *Smian.*
5 kisten militaire goederen. *Gouvernement.*
f 10,000 recepissen. *Paine Stricker en co.*
2000 zilver sp. matten. *f* 2500 specie. *Eilbracht.*
f 50000 recepissen. *B. Kopersmit en co.*

Naar Soerabaya via Samarang per ned. ind. bark *Abdul Rachman* gez. Hadjie Masaoet.

1 pic. was. 1000 ps. klappers. 20000 do. pinang. *aan boord gebl. lading van Pontianak.*

Lading voor Samarang.

83 stav. ijzer. 10 boss. staafijzer. 11 bladen bladkoper. 1 kt. divers. goederen. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 bl. en 1 kt. gedr. katoen. *Kreglinger Dummler en co.*
162 bn. manufacturen. *Tiedeman en v. d. Burg.*
45 zakken salpeter. *B. Kopersmit en co.*
14 kn. lusters. 1 kistje goudwerk. 1 piano. *de Fiennes.*
50 kn. portwijn. 2 do. tapijtwerk. 2 do. kain pandjangs. uit entrep *Martin Dyce en co.*
5 vn. koolteer. *Jacomettie.*
12 ks. bitter. *D. N. Buijs en co.*
1 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

Naar Samarang per ned. ind. schoener *Bientang Toedjoe.* gezagv. J. W. Steevens.

435 pic. benzoin. 2e soort. 81 do. rotting. 3 do. witte dammer. $4^{1}/_{2}$ do. triepang. $4^{1}/_{2}$ do. zw. peper. 1 do. was. 80 do. zw. katjang. 70 do. siam katjang. 2 corg. batta matten. 11 pees java battik kleine sarongs. 10 do. do. kleedjes. 19 do. do. slendangs 30 do. hoofddoeken, *aanboord gebleven lading van Padang. Oeij Soohoo.*
5 kn. en 500 pees cabrics 1 do. en 60 pees longclotht. *Oeij Tiang Djoen.*
70 pic. salpeter. 20 do. komijnzaad. 21 do. corianderzaad. $^{80}/_{100}$ do. klabat inl. medicijn. 1 krandj. chin. medicijn. *The Sieoe.*
8 kn. en 260 ps eur, wit katoen. 5 do. en 1000 do. do. doerias. 4 do. en 380 do. mousselines. 30 do. do. wit katoen 100 dozijn doeken en diverse kramerijen. 10 bn. en 1000 pees eur. wit katoen. 4 do. en 160 do. do. onbl. do. 1 paar spiegels *Tjie Oekie.*
[illegible]
16 kisten madapollams. *E. Moormann en co,*
1000 pees chin. stalen pannen. 2 kn. en 200 eur. cambrics. 8000 bossen bat. lamp pitten. *Tan Eng Goan.*
2 kn. eur. doeken. 1 do. lange kleedjes. 2 do. doerias. 3 do. eur. wit katoen. 1 do. do. slendangs. 1 do. do. diverse chitzen. 80 pees wit katoen. 12 do. wollen dekens. 6 pakjes koperen spijkers. *Liem Hoa.*
30 pic. zw. peper. 18 potjes aschwater. 40 do. dammer. *Tjio Eng.*
12 paren chin. schoenen. 10 [illegible] chocolaad en eenige kleinigheden. *de gezagvoerder.*
40 pees bat. bamb. hoeden. *Thi Bitseeny.*

Naar Tjiringien per praauw Sampang gez. Assan.

20 pic. tabak. 10 do. gambier. 4 ks. zeep. 10 doz. eur. borden. 40 ps. chin. spiegeltjes. 200 do. led. zakken. 5 do. do. tonnen. *f* 100 rec. aan koperduiten. *Tjia Oeij.*

Naar Tjiringien per praauw Sampang gez. Kabieb.

2 bn. 111 ps. eur. wit katoen. 20 do. do. woll. dekens. 1 kt. man. sigaren. 4 ps. leder. 8 doz. eur. theekomm. 2 ps. batav. blikken lantaarns. 170 ps. led. zakken, 10 do. do. tonnen. *f* 2600— rec. aan koperduiten. *Tjia Oeijkiat.*

Naar Pondieperij per ned. schip *Damblas* gez. Blanchard agenten G. Suermondt en co.

2 vn. brandewijn. *aan boord gebl. lad. van Melbourne.*
1 vt. beschuit. uit entrep. *Radijs.*
1 kt. jap. goederen. *Bedier.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip de *Arend* gez. Z. Hus agt. Kreglinger Dummler en co.

150 pic. tin. *N. H. M.*

Naar de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Akinja Mole.

100 ps. zilv. sp. matten. $3^{1}/_{2}$ corg. batv. zw. katoen. 1 do. wit bat. doeken. 5 do. batik soga doeken. 10 st. eur. longcloths. 18 do. Fr. chitsen. 3 do. gev. katoen. 4 do. kat. ginghams. 1 do. bl. kat. 2 doz. eur. kat. doeken. 2 riem holl. papier. 5 doz. eur. pennemessen. 12 do. do. potlooden. 100 ps. chin. bamb. kammen. 24 pakjes do. speelkaarten. 6 do. holl. do. 12 do. eur. kat. naaigaren 25 do. do. borden. 24 do. do. zwafelstokjes. 1 pic. do. ijzere spijkers. 25 catt. batv. ijzerwerk. 6 pic. gambier. 7 do. rijst. 5 st. chin. stale pannen. 1 doz. eur. gorgeletten. 1 ijzeren anker *Gezagvoerder.*

Naar Bawean per praauw Tjemplong gez. Tanah.

f 3900 kopergeld. 12 ps. eur. longcloths. 22 do. ong. katoen. 12 batv. zwt. do. 5 do. eur. kat. spreijen. 27 do. batv. batik slendangs 42 do. do. doeken. 1 do. eur. kat. tjelees. 127 do. chin. borden. 2 do. do. stale pannen. 1 doz. eur. theekommetjes. 6 st. do. chitsen. 50 do. stroozakken. *Gezagv.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Bak.

1 pak 15 ps. eur. doeken. 7 do. do. chitsen. 5 do. do. wit katoen. 14 corg. do. slendangs. 1 st. do. geel katoen. 3 do. do. sarongs. 1 do. do. ginghams. 1 pak 2 corg. bat. gedr. batik slendangs. 3 do. do. batik doeken. 8 pic. java tabak. 3 do. aardappelen. 4 ks. zeep. 2 kn. thee. *Tjia Tjoksen.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Diera.

2 kn. madapollams. 2 st. eur. ginghams. 1 do. ong. katoen. 15 do. ijzerwerk. 10 kn. roodewijn. 10 keld. genever. 6 kranj. aardapp. 3 vs. boter. 2 banken. 2 vn. bier. 2 kn. provisien. 1 krandjangs suiker. 1 do. glaswerk. *Kiesoeij.*

Naar Tliringien. per praauw Sampang gez. Yang.

1 st. inl. bruidmeubelen. 1 ton. zw. verf. 8 ps. glase dak pannen. *Tjoe Sengkiat.*

Naar Indramaijoe via Muntok per ned. ind. schip *Kasbalhair* gez. Sceh moht. bin Salim Bakreso

Lading voor Indramaijoe.

eenige passagiers bagage 42 kn. vaatjes en pakjes verfwaren, spijkers en boeken. 4 tonn. djarak olie. 1 rijst. windmolen. *Senn [illegible] Basel.*
1 pak zijde goederen. 5 ps. zw. ijzer. 1 tob do. staal. 1 pakje oud boeken. *f* 800 kopergeld. *Willems.*

Lading voor Banca.

1700 pic. rijst. *W. Anderson Tolson en co.*

Naar Cheribon per praauw Sampang gez. Oeriep.

84 kn. eur. wit katoen. 4 do. do. chitsen. 2 pakk. mousselinen 10000 naalden. 24 ps. eur. ginghams. 1 kt. eur. kat. naaigaren 2 kn. chin. muilen. 1 kn. 106 ps. chin. gem broeken. 50 do idem. baadjes. 60 do. idem. mutsen. 3 kn. gember. 15 ps. stroo garen. 1 kt. holl. papier. 6 vn. meel. 5 vs. boter. $3^{1}/_{2}$ pic. dammer 2 kn. chin. goude verguldsels. 3 doz. mosterd. 2 do. en kinderspeelgoed. 1 do. jap. sakkie. 30 ps. bant bamb. hoeden. [illegible] krandj. chin. medicijn. 20 paks do. speelkaarten. 4 tonn. soija. [illegible] pakk. postpapier. 5 pic. wilde noten. 1 tromm. behangsel papier 58 flesschjes pokho olie. *So Kimliong.*

Naar Falmouth via Samarang per Deen. schip *Kangen of Denmark* gez. C. A. Egtrolm agt. Bahre en Kinder.

102 pic. zw. peper. *aan boord gebl. lad. v. Singap.* 800 pic. rijst 76 do. rotting 250 do. gomelastiek. 380 do. zw. peper. 4 do buffelhoeven. 5 do. gesneden buffelhuiden. 6 do. bufferhoorn. 3[illegible] do. gomdammer. 95 do. cassia vera. 22 do. java kaneel. 12 do arrowroot. 30 do. notenmuscaat. 1 do. foelie. 20 kn. java thee 12 do, cochenille en uitschot. 60 do. noten olie. 3 do. kaijoe poe tie olie. 61 ps. herten huiden. 200 do. koehuiden. 2500 do. buff huiden. 50 legg. arak. *Agenten.*

Naar Makasser per Deen. schip *Cijbele* gez. A. Schoeter agt. Bahre en Kinder.

80 keld. genever. 1 ledikant en toebehooren. 4 ks. 50 doz. bitter glasen. 2 oude defecte drankzetjes. *Hughan.*
50 bn. rood garens uit entrep. *N. H. M.*
20 kn. omhouwers. 1 kt. wapens. *Haager en Schuurman.*
6 kn. rood garen. 7 coll. kramerijen. 6 ks. eau de cologne. *v. Ommeren Rueb en co.*
10 vn. meel. 1 do. vleesch. 2 kn. kat. goederen. 1 do. linnen do 2 bn. wolle goederen. 1 vt. roodewijn. 12 legg. arak. 87 pico suiker. *Agenten.*
7 kn, kat. goederen. 10 bn. drills. 2 ks. manufact. uit entrep. 6 do paarlen. *Busing Schroder en co.*
1 oud rijtuig. 2 oxh. wijn. 1 pak 3000 ps. kurken. 2 gebruikte wagen. *Vaupel en co.*
5 legg. arak. 10 ks. bitter. 25 do. punch. 61 do. brandewijn. 1[illegible] do. likeuren. *Göring.*
1 kt. wolle modewaren. 1 do. gendies. 1 do. kaasjes. 4 do. jap soija. 4 kn. glaswerk. 3 do. vensterglas. 2 do. glaze dakpannen 1 do. vogelzaad. *van Riet en Ter Gouw.*
3 kn. chin. goederen. *N. H. M.*
2 ks. medicijnen. *N. Lange*
13 kn. manufact. 1 do, wollen goederen. 5 do. dranken. *Pandel en Stiehaus.*
2 kn. $152^{15}/_{20}$ corg. tanab. batik doeken. 2 pr. arab muilen. 2 ps eur. blanco boeken. 6 corg. kat. doeken. *Said hoessin Alkaf.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Wassenaar* gez. A. Hofsta, agenten Tiedeman en van der Burg.

6057 pic. suiker. 150 zw. peper. 1000 do. rijst. 54 do, rotting. 18[illegible] do. gomelastiek. 181 legg. arak. *Busing Schröder en co.*
1 kt. jap. porcelein. *Agenten.*
8 kn. provisien. *Gezagv.*

Naar Antwerpen per Belg. schip *Ambiorix* gez. J. de Ruijter. agent G. Suermondt en co.

75 pic. rotting. 1890 do. rijst. 2894 do. suiker. *Agenten.*
1 kt. inh. 18 ps. jap. zijde. 1 do. echarpe. 4 do. poppen. 1 kt. agar agar. 2 do. mandjes kleinigheden. *Bedier.*

Naar Cheribon per praauw Toob gez. Pa Bassook.

f 1240.— rec. aan duiten. $61^{84}/_{100}$ pic. ong. katoen. 16 ps. batav. zw. do. 7 do. eur. wit do. 2 do. bat. batik lange kleedjes. 17 do idem. slendangs. 5 do. eur. kat. sarongs. 17 do. bat. batik doek. 4 pak eur. kat. sarongs. 2 doz. do. borden. 182 ps. chin. do. 2 doz. eur. theekommetjes. 3 do. chin. kommen. 3 pak eur. kat. garens. *Gezagv.*

Naar Bawean per praauw [illegible] gez. Pa Alum.

f 1000.— aan zilv. specie. *f* 1500.— do. kopergeld. 1 ps. eur. wit katoen. 9 do. bat. zw. do. 1 do. ong. katoen. 7 do. batav. batik slendangs. 9 do. eur. chitsen. 60 do. chin. bordjes. *Gezagv.*

Naar Bawean per praauw Tjemplong gez. Baddo.

f 1335.— rec. aan kopergeld. $1^{1}/_{2}$ ps. eur. wit katoen. 3 do. ong. do. 23 do. bat. zw. do. 3 do. eur. chitsen. 2 pakk. rood kat. garen. 4 ps. bat. batik lange kleedjes. 8 do. idem. slendangs. 12 do. idem. doeken. 106 do. chin. borden. 1 doz. eur. theekommetjes. 1 do. do. borden. 1 siam stalen pan. 3 ps. inl. bruids doos. 33 ell. chin. zijde goederen. *Baddo.*

Naar Cheribon per praauw Toob gez. Pasitiearo.

40 ps. bat. zwt. katoen. 40 do. eur. wit do. 7 do. do. ong. do. 25 do. kat. lange kleedjes. 4 do. eur. chitsen. 30 do. bat. battk slendangs. 31 do. idem doeken. 25 do. eur. chitsen. 11 pakjes do. kat. naaigaren. 2 do. rood do, garen. 1 ps. bat. blikk. trommel. 10 catt. visch ketting. $8^{1}/_{2}$ doz. eur. borden. 2 do. do. thee-kommetjes. 4 ps. bat. ijzeren patjols. *f* 2000 rec. aan koperduiten. 60 pic. ong. katoen. *Gezagv.*

Naar Bawean per praauw Tjemplong gez. Pa Soemratie,

35 ps. bat. batik slendangs. 7 do. idem lange kleedjes. 24 do. idem doeken. 24 do. eur. chitsen. 23 do. bat. zw. katoen. 4 doz. eur. borden. 250 ps. chin. do. 200 do. do. kommen. 1 riem holl. papier. 1 pr. japara houten kasten. 3 ps. bat. blikk. trommel. 1 pic. kapas. *f* 1500 zilv. specie. *f* 1000 rec. aan koperduit. *Gezagv.*

Naar Tjiringien per praauw Schuit gez. Boenassier.

f 600.— recepissen. *Gezagv.*

Naar Tjiringien per praauw Maijang gez. Mastotong.

f 500.— recepissen. *Gezagv.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den* 9 *töt en met den* 11 *Maart* 1854.

AANVOER.

Van Balie per Bal. bark *Fatakoel Rachman* gez. Hadjie Mohamat Kassim agt. Gezagv.

350 pic. kapas. *N. H. M.*
30 pic. soga basten. 20 do. katjang. *Gezagv.*

UITVOER.

Naar Balie per Bal. schoener *Tijro* gez. Pa Samarang.

2 bn. rood garen. *Adam en co.*

Naar Balie per ned. schoener *Pakis* gez. Tan Honggoan.

4 bn. chitsen. *Tan Sieliong.*
2 kn. manufact. *B. J. van Eck en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip *Van der Werf* gez. P. C. Rosier.

100 pic. rotting. 25 do. geelhout. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *Julia* gez. G. W. Britton.

$6116^{41}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.